

Shwan Dler Qaradaki – *Sarin*

«I det jeg snudde meg for å gå ut av huset, skylte mor bort fotsporene mine på bakken med en kanne rent vann. Det rene vannet skulle bringe lykke over reisen min». Med disse ordene skildrer billedkunstner og forfatter Shwan Dler Qaradaki avskjeden med familien før flukten. Vil han overleve reisen? Vil han noen gang se sin familie igjen?

Boka *Sarin* er et minnearbeid i ord og akvareller. Her tar Shwan Dler Qaradaki oss med til en oppvekst med krig, folkemord og borgerkrig i Kurdistan, og flukten gjennom Europa og til Norge. Shwan er 20 år gammel da han flykter, med en drøm om å leve fritt og følge kunsten. Hvorfor har det alltid vært krig i området han kommer fra? Spørsmålet bærer Qaradaki med seg gjennom flukten, et spørsmål som aldri slipper taket. Følelsen av flukt er ikke over, selv om han får oppholdstillatelse og etablerer seg i et trygt land med sin egen familie. Nyheter fra nye, grufulle kriger verden over, bringer stadig minnene tilbake fra eget liv og oppvekst.

Qaradakis reise er ikke unik. Mange kurdere og andre som har flyktet fra Midtøsten, vil gjenkjenne bokas skildringer av sarin – den usynlige og dødelige nervegassen som Saddam Hussein og hans regime brukte i folkemordet mot kurderne mot slutten av åttitallet. Gassen med det besnærende navnet og som Qaradakis overlevende slektninger fortalte hadde en søt lukt av eple.

Sarin er en rikt illustrert bok om å leve med konflikt og død. Men det er også en bok om håp. Historien fortelles i luftige korte kapitler og med sterke og mesterlig utførte akvareller som skildrer dype familieband, krigens herjinger og fluktens brutalitet.

Shwan Dler Qaradaki er billedkunstner og jobber med tegning, maleri, foto, installasjon og video. Gjennom sitt kunstneriske virke setter han søkelys på spørsmål knyttet til identitet, og det å være en del av en multikulturell virkelighet. I hans arbeider møter vi noen av vår tids mest aktuelle samfunns-spørsmål, som skildres i et personlig og poetisk visuelt språk. En undrende og reflekterende holdning kjennetegner alle hans prosjekter, som på forskjellig vis forsøker å utvide forståelsen av hva det vil si å leve i vår verden i dag. *Sarin* er Qaradakis debut og ble utgitt på Spriten forlag i 2024.

Shwan Dler Qaradaki tildeles Ordknappen 2025 for *Sarin*.

Stiftelsen LESE